

NA ZAKUPACH

Guaman, chłopiec z Ekwadoru, rozmawia w języku keczua ze sprzedawcą. Kupił już *puka punchu*, czyli czerwone ponczo, a teraz pyta o ceny szarych, czarnych i białych ubrań:

- Mashna yana waraka valin?
- Kanchis chungá isqon dularmi valin.

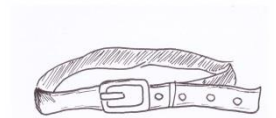
79\$

15\$

- Mashna puzu waraka valin?
- Pichka chungá posoq dularmi valin.

17\$

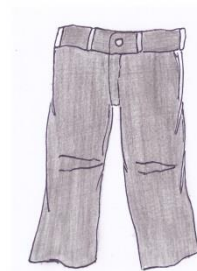

- Mashna yurak kushmaka valin?
- Chusqo chungá kanchis dularmi valin.

47\$

- Mashna yana chumbika valin?
- Chungá kanchis dularmi valin.

58\$

- Mashna yurak chumbika valin?
- Chungá pichka dularmi valin.

1. Dopasuj metki z cenami do ubrań.

2. Zapisz w keczua:

89 - _____

szara koszula - _____

19 - _____

czerwone spodnie - _____

Sprzedawca podaje ceny w dolarach (*dular*), ponieważ walutą Ekwadoru od 2000 roku jest dolar amerykański.

ODPOWIEDZI

1.

Dzięki informacji o *puka punchu*, czyli czerwonym ponczo, wiemy, że określenie koloru ubrania poprzedza jego nazwę. Znajdźmy teraz wszystkie nazwy ubrań (wraz z kolorami) w podanym dialogu. Będą to: yana waraka, puzu waraka, yurak kushmaka, yana chumbika i yurak chumbika. Na obrazkach widzimy dwie rzeczy białe, dwie czarne i tylko jedną szarą, stąd ustalamy, że *puzu* to szary, a *puzu waraka* to w takim razie szare spodnie. Tak więc *yana waraka* to czarne spodnie, *yana chumbika* – czarny pasek, *yurak chumbika* – biały pasek, a *yurak kushmaka* – biała koszula. (Alternatywnie możemy rozpocząć rozumowanie od ustalenia, że pojawiające się tylko raz słowo *kushmaka* oznacza koszulę).

Teraz analizujemy ceny: *kanchis chungu isqon*, *pichka chungu posoq*, *chusqo chungu kanchis*, *chungu kanchis* i *chungu pichka*. Dwa liczebniki dwuelementowe prawdopodobnie będą oznaczać najniższe liczby, czyli (w nieznanym jeszcze kolejności) 15 i 17. Element *kanchis* pojawia się jeszcze w dwóch liczebnikach, raz na pierwszej, a raz na drugiej pozycji, możemy więc założyć, że oznaczać będzie 7 (jeśli analizowany system okaże się dziesiętkowy, jak ten, który stosujemy, mówiąc po polsku). W takim razie *pichka* to 5, a *pichka chungu posoq* – 58. Wszystko się zgadza, możemy więc dopasować ceny do ubrań!

2.

89 – *posoq chungu isqon*

19 – *chungu isqon*

szara koszula – *puzu kushma(ka)*

czerwone spodnie – *puka wara(ka)*

Ciekawostka

Element *-ka* to sufiks używany w języku keczua do zaznaczania starej, znanej odbiorcy informacji (zwykle odpowiada podmiotowi, czy, ogólniej, tematowi zdania). Z kolei pojawiający się też w zadaniu sufiks *-mi* oznacza nową informację. Np.:

- Ile kosztuje czerwony pasek? (Obydwoje go widzimy, wiemy, o czym mowa, i jest to temat naszej rozmowy – używamy więc sufiksu *-KA*)

- Kosztuje 13 dolarów (To nowa informacja dla odbiorcy – używamy sufiksu *-MI*).